

Nro. 29. és 30.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden November 20 dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

Ö Cs. K. Felsege némely külső Udvaroknál lé-
vő Követjeire nézve következő Végzést mélt-
toztatott kiadni: — Báró *Wessenberget*, eddig a'
Pruszsiai Királyi Udvarnál volt rendkívül való
Követet és meghatalmazott Ministert, ugyan ezen
hivatalban a' Bavariai Királyi Udvarhoz — Gróf
Zichy István Cs. K. Kamarás Urat, a' Szakszo-
niai Udvarnál volt Követet, mint rendkívülvaló
Követet és meghatalmazott Ministert a' Pruszsiai
K. Udvarhoz — Gróf *Neipperg* Generálmajor és
Kamarás Urat, minekutánna Báró *Bunge* mint
Svédziai Követ, az ő Cs. K. Udvarához rendelte-
tett volna, Stockholmi rendkívülvaló Követté és
meghatalmazott Ministerré — Báró *Schall* Cs. K.

Kamarás Urat, a' Badeni Nagy Hertzegi Udvarnál volt ezelőtteni Követet, a' Westpháiai Kir. Udvarhoz rendkívülvaló Követté és meghatalmazott Ministerré — Gróf *Mier Félix* Cs. K. Kamarás Urat, minekutánna Hertzeg *St. Angeló* mint Nápolyi Kir. Követ a' Bétsi Cs. K. Udvarhoz rendeltetett volna, a' Nápolyi Udvarhoz rendelni méltóztatott.

A' F. Unvari Kamara eddig volt egyik megkülönböztetett érdemű Vice-Előülölőjét Méltóságos Gróf *Koháry Ferentz* Úr ő Excellentiáját, a' Magyar Felsőges Udvari Cancellaria Vice-Cancellariussává nevezni méltóztatván ő Cs. K. Felsőge, ezen fő hivatalba való bététetődésének solennitassai a' hónap' 13-dikán mentek véghez, a' Felsőges Cancellaria' tagjainak jelenlétekben ahöz illő fényes pompával. A' Fő Cancellarius Ur ő Excellentiája a' szokott hitnek elfogadása után fontos és hathatós beszédet intézett Vice-Cancellarius Ur ő Excellentiájához, melyre tisztelt ő Excellentiája is hasonló gyökeres beszéddel felelven, minden jelenlévőknek nagy meglelégedéssel és örömmel való *Vivat* kiváltássok vetett véget a' solennitásnak.

A' Orvos Doktorok özvegyeik társaságának javára, vagy előmozdítására, kegyelmes engedelemmel második *Redout*, tántzos bál tartatván itt e' hónap' 4-dikén, mint Károly napján, megtisztelni méltóztatott azt kegyes jelenlétevel Felsőges Urunk is a' Cs. K. Fő Hertzegekkel egyetemben. Köszönheti az ezen bálból béjött gazdag segedelmet a' nevezett szükölködő özvegyek' társasága méllyen megilletődött szívbeli háládatossággal, különösen a' Császár ő Felsőge, a'

Károly, József, Antal, Lajos, Rainer ő Cs. K. Fő Hertzegségek, a' *Beatrix* K. Hertzegaszszony, Ferentz és Maximilian K. Fő Hertzegek, a' Sachsen-Tescheni Albert K. Hertzeg, 's a' Würtembergi Hertzeg (a' mostani Bétsi Katona Kormányozó), 's az itt lévő egyéb fő rangú 's nagy lelki nemesség' bő kezüséggel való adományaiknak, 's a' Cs. K. Udvari theátrum hathatos segedelmének, és végezetre a' bálban nagy számmal megjelent közönségnek.

A' jövő vasárnap, e' hónap' 25-dikén, az úgy nevezett *Katalin Redout* fog tartatni, melyből a' szép mesterségeket gyakorlók' özvegyeik' társaságának segedelmére szokott a' bėjövő pénz hasonló módon fordittatni.

Charles nevű Frantzia, a' ki magát Frantzia Országi minden *hasból beszélő* emberek között leg elsőnek nevezi, *Pétersburg* felé folytatván útját, Bétsben is megállapodott kevés ideig, a' hol nagy meglelégedéssel mulattatja a' Redout kiszalájában a' közönséget, naponként, penzért. Mindenek megvallják, hogy nagyra vitte gyakorlás által ezen kibeszéllhetetlen természeti tulajdonságot. Egyebek közt megfoghatatlan az, hogy két, három, és négy személyeket beszélgett egymás között, az az, úgy tetik mintha a' jelenlévő személyek között három négy beszélene együtt. Leg szebb midőn azt tselekszi, hogy meszszíről, vagy valamely méjjségből, vagy valamely oldalszobából hallassék valaki beszélenni, jajgatni, segedelemért kiáltozni, 's több e' félek. Jeles volt a' többek között-egy beszélgetés, melyet a' jelenlévők között tartatván ezen ritka mester, némely feleleteket úgy ejtett, mint-

ha egy jelenlévő nagy hasú embernek hasából jöttek volna.

Méltó dicsérettel említették a' Bétsi Udvari Német Ujságban *Pest* Királyi Szabad városa lakosainak az a' jóságok és nemes szivüségök, mellyel a' Budának elégett szerentsétlen lakosaihoz viseltettek. Nemtsakhogy az égésnek szerentsétlen napján sokféle személyes veszedelmeikkel is minden kitelhető segedelemmel viseltettek hozzájuk: hanem mingyár más nap reggel a' volt első gondjok, hogy a' Magistrátus egyetértésével 5000 Forintokat gyűjtögetvén össze, ezen summat azonnal az inségre jutott szegénység' segedelmére fordították, a' mely gyűjtögetés nem soká olyan foganatos lett, hogy 40,000 Forintnál is többre telt, mellyért a' Budai Titt. Magistrátus igen érzékeny köszönetet botsátott a' Pesti Titt. Magistrátushoz.

N. Pest, Pilis, és Solth egyesült Vármegyék e' hónap' 13-dikán törtöttak (így irnak Budáról Nov. 15-dikén) itt az Ország' házában, Palatinus ó Cs. K. Fő Hertzegségének, mint igen fényes méltóságú Fő Ispányoknak személyes előlülése alatt, tisztújító gyűlést. A' T. N. Rendek reggeli 8 órakor öszszegyülekezvén, ó Cs. Kir. Fő Hertzegségét, a' kit magok között tisztelhetni égő buzgósággal ohajtottak, egy kinevezet Követség által illő alázatossággal meghívatván, ó Cs. K. Hertzegsége 10 órakor, egész pompára készült minden Udvarnokjaitól kísértetvén, az Ország' háza felé megindúlt. Elöl mentek Udvari gála libériában a' szobákba és istállókhöz tartozó tseledek, hajadonfővel; ezek után következtek lohatakon: éppen a' gála hintó előtt Gróf Nádasdy

Leopold Cs. K. Kamarás és Helytartó Tanátsbéli Tanátsos Ur; mellette jobb felől Cs. K. Oberster Gróf Beckers, balja felől pedig a' Palatínusi, Huszár Regementbéli Kapitány Csohany Urak, az, mint Gen. Adjutáns, e' pedig mint a' Regement Tulajdonosának Adjutánsa. Itt jött már most ő Cs. K. Fő Hertzegsége hat lovas gálahintóban, jobja felől Gróf Szapáry Janos, Muray-Szombath és Szétsi-Szigeth örökös ura, ő Cs. K. Fő Hertzegségénél Fő Udvarimester, Cs. K. Kamarás, valóságos Titkos Tanátsos a' Sz. István Rendjének Nagykeresztese, Ur ő Excellenciája, drága nemzeti ruhában lovagolván. Ezen hintó után következett egy más Udvari gála hintó, a' melyben az ő Cs. K. Fő Hertzegsége Palatinális Cancellariája Igazgatója az Apostoli Sz. István Rendnek Vitéze, Udvari Tanátsos Mlgos Rákosi Boros Lajos Úr ült. Azután következtek a' feljebb említett Követek' hintaik. Az Ország' háza grádsánál egy más Követtség által tiszteltetvén ő Cs. K. Fő Hertzegsége, a' Tanátskozó szálába kísértetett, a' hol örvendetes *Vivát* kiáltások által fogadtatott. — Az üresen volt tiszti helyeknek bétöltetésekről, 's a' tisztségbéli egyéb változásokról, más alkalmatossággal fogunk írni.

Frantzia Birodalom.

Paris, Nov. 2-dikán. — Tegnap ilyen Dekretoma jött-ki Napoleon Császárnak Fontainebleauban: —

„1) *Tzikkely*. A' mi Augustus' 5-dikén költ vámlaistromunk alá tartozó minden kereskedő két Indiai portékák, mellyek Isle-de-France szigetéről és Bataviából, vagy akár melly külső

világi más olyan tartományokból jönnek, mellyek Napkeleti és Napnyúgoti Indiában a' mi hatalmunk alá tartoznak, minden vámfizetés alól felszabadittatnak, ha, Frantzia vagy Hollandus hajókon egyenesen a' mi kikötőhelyeinkbe eveznek-bé.

„2) *Tzikkely.* Ugyan ezen idegen világi tartományokból jövő áruportékák, ha, Amerikai hajókon, egyenesen a' mi kikötőhelyeinkbe jönnek, tsak felét tartoznak letenni az Augustus' 5-dikén kijött Dekretomban meghatározott vámfizetésnek.

„3) *Tzikkely.* A' hajók' bizonyságleveleik, mellyek által az 1-ső és 2-dik tzikkelyekben meghatározott feltételeket meg lehet mutatni, a' mi Kereskedői Tanátsunkban terjesztődjenek előnkbe, hogy azoknak minéműségek felől ítéletet tehessünk.

„4) *Tzikkely.* Ezen Dekretom visszaszolgáló erővel bír, mely szerént úgy kell ezt végrehajtani, mintha még Augustus 5-dikén jött volna ki.

Oktober' 30-dikán Kereskedői Tanátsot tartott a' Császár Fontainebleauban. — Úgy mutaták az Udvari készülétek, hogy November első vagy második hetében ezen nyári lakhelyeket oda fogják hagyni Császár és Császárné ő Felségek, és útjokat Trianonba fogják venni. — Némelyek ugyan azon készülétekből, mellyek az udvarnál tétetnek, egyebet gondólnak, azt t. i. hogy Trianonba való visszaútazások előtt még egy fordulást fognak tenni ő Felségek a' tenger partja felé, a' *Cherbourgi* nevezetes kikötőhelyet akarván megnézni.

Valami harminczra telik azokuak a' gyermekeknek számok, kiket Császár és Császárné ő Felségek azzal fognak megtisztelni, hogy azoknak, mint Kereszt-atyjok és Kereszt-anyjok, neveket adnak, a' melly gyermekek között a' következők emlittetnek a' közönséges levelekben: Ó Császári Hertzegsége a' Bergi Nagyherceg (a' Hollandiai volt Koronaörökös); a' Neufchateli és Wagrami Hertzeg' fia (kinek keresztelejében is jelen vóltak ő Felségek); a' Bassanói és Cadorei Hertzegek' (Maret és Champagni Ministerek) fiaik; a' Bellunói Hertzeg' fia; továbbá, a' Gróf Darü és Lamarrois, Testörző Generálisok Walther, Grosz, Cürial, és Senátor Ordanon, 's Császári Camarás Úr Gróf Turenne gyermekeik. — Ezen Egyházi Czeremonia a' Fontainebleau-i udvari templomban megy véghez.

Bayonnében ilyen Császári parantsolatot hirdettek-ki: — „Megparantsolta ő Cs. Felsége, hogy a' 11-dik (Bayonnei) Katonaosztályhoz tartozó tengerpartnak mind azokon a' pontjain, a' mellyekhez közel Anglus olázkodó hajók mutatják-meg magokat, ágyuk durrogása által kell nékiek jelenteni a' Frantzia seregek által September 27-dikén *Coimbra* mellett nyert győzedelmet. Tsak azokon a' pontokon kell szálvét lőni az ágyukkal, a' hol az olázkodó Anglusok látó és halló tanúi lehetnek annak.

A' tengeri dolgokra ügyelő Minister Gróf *Décres*, a' ki Hollandiának Frantzia Országhoz lett tsatoltatása után Amsterdamba küldtetett volt, most a' Hollandiai Departamentumoknak a' tengerre rúgó partjaikon utazik azoknak megvisgálások végett.

A' Hollandiai lakosokat, a' kik eddig a' tengeri nagy kereskedés miatt, sem a' fábrikáskodáson sem a' mezei gazdaságon nem kaptak, most már, midőn a' tengeri kereskedésnek minden útja bévágatott, arra vette a' kénytelenség, hogy, némellyek fábrikáknak felállításán, mások földjeiknek mivélésén jártassák ezeket. Pénzeiknek forgatására és szorgalmatosságoknak gyakorlására, így elég tárgyak leszen, tsak a' kedvek megjőjön hozzá. Szerzeményeiknek eladására is elég meszszíre kinyílt az út előttök. Az egész Rénusi Szövettség, 's a' Frantzia nagy Birodalom egész Romáig nyílva van előttök. Nints miért kétségbe essenek.

A' *Párisi Monitörben* egy Császári Dekretom jött-ki Fontainebleauból, a' melly hat Titulusokat, és külömbkülömb Osztályokat foglal magában. Igen summásan e'képpen következik: — Az I-ső *Titulusban* a' parantsóltatik, hogy különös Itelőszékek álljanak-fel, mellyek az Angliával való békességnek helyreállittathatásáig a' vám' tárgyait illető tsalárdságoknak és a' tilalmas titkos kereskedésnek meggátoltattásában foglalatoskodjanak. Ezen Titulus két Szakaszokra oszlik: az első a' Vám' Fő-Itelőszékeit, a' másik annak Al-Itelőszékeit adja elő. — A' II-dik Titulusban az adatik-elő, mitsoda módok szerént folytassák ezen Itelőszékek a' bünösöknek megvizsgálásában a' magok foglalatosságaikat. — A' III-dikban a' büntetés' külömbkülömb nemei adattatnak elő néhány Szakaszokban. Az *első szakasz* azoknak büntetéseket határozza-meg, a' kik felfegyverkezve folytatják a' tilalmas kereskedést. A' *második Szakasz* az általvevők, kezességvállalók, ré-

szések, és minden féle czimborás társak' büntetéseiket adja elő, a' kik a' megtiltott portékákkal való kereskedés mellett foglalatoskodnak, hasonlóképpen a' czimborás társak' fejeiknek és kormányozóiknak büntetéseiket is. A' *harmadik Szakaszban* azoknak büntetések fordul elő, a' kik a' megengedett de vámlaistrom alá vettett portékákkal tsalárdkodnak. A' *negyedik Szakasz* a' tsupa, vagy egyéb bűnökkel nem nehezült tilalmas portékákkal való kereskedésnek (Contrebandnak) büntetéseiről szoll. — A' IV-dik Titulus a' tilalmas portékáknak elfoglaltatásokról és az ezen munkában foglalatoskodó személyeknek adatandó részről beszéll. — Az V-dik Titulus azokat a' bűnös tselekedeteket adja elő, a' mellyek egyenesen a' vám' dolgában való tsalardságokat illetik. Ezen Titulusnak két *Szakaszai* vannak. Az *elsőben* az egészen megtiltatott árúportékákról (a' milyenek p. o. már most az Anglus fábrikákból és kézmivekből származó minden portékák), a' *másodikban* pedig az olyan portékákról van szó, a' mellyek nagy vámlaistrom alá vettettek (ilyenek a' két Indiákból jövő szerzemények).

Lassanként a' Frantzia Országi újságlevelek is kezdenek kevesülni. A' *Publiciste* azt hirdetteki közelebről, hogy ő összeolvadott a' *Gazette de France* nevű ugyantsak Párisi Ujsággal, melyre nézve ezentúl az utólsóbbnak neve alatt fognak jerni ezen két Ujságlevelek.

Három Anglus hajóskapitányok, a' kik 1807-től fogva Frantzia Országban Chalonban a' Saone mellett hadi fogságban ültek, ketvetlen büntetését kéntelenítettnek szenvedni gondolatlansá-

goknak. Nem régen alkalmatosságot találván az elszökésre, Helvétzián által Tyrolisba Hall városába Insbruckhoz nem messze szerentsésen megérkeztek, a' hol pénzek elég lévén jól ettek ittak, mind addig, míg magokról elfelejtkezvén, arról kezdettek nemzeti nyelveken beszélni, hogy melly szerentsésen el tudtak szökni a' fogásból. Azonközben nem gondolták-meg, hogy ott is lehet valaki a' ki érti az Anglus nyelvet. Valósággal találkozott is valaki, a' ki mindent jól értvén, azonnal béárulta őket az előjáróknál, a' kik Straszburg felé azonnal vissza indították őket.

A' Frankofurtumi magános levelek szerént a' kereskedőktől elvétellett, 's nékiek azután bépe-tsételve visszaadatott Számtartó-könyvek nem tsak arra szolgáltak, hogy az azután tartatott vizsgálódások' alkalmatosságával meg lehetett tudni, hogy minden nállok találtatott portékat bévallottak-e' a' kereskedők, hanem arra is, hogy kivilágosodott belőlök, hogy egy időolta sok titkos kereskedést folytattak az Alsátziai vidékekkel.

Fontainebleau, November 5-dikén. Tegnap úgymint vasárnap, ő Császári Hertzegsége *Lajos-Károly-Napoleon*, továbbá a' Neufchateli, Montebeliói, 's a' többi, Hertzegek' gyermekeik, a' Szent Keresztségi víz alá tartattak Császár és Császárné ő Felségek által az Udvari templomban; a' keresztségi ajtatosságot a' Cs. Nagy Alamisnárius Kardinális *Fesch* vitte véghez — (Azon gyermekek, kiket ő Felségek ezen Ekklesiái szent szokás által a' magok keresztfiaikká fogadtak, felljebb elő szamláltattak. Oda tartoznak továbbá, a' Béts mellett elesett Montebellói Hertzeg,

Hertzeg Abrantes, Gróf Boharnais, *Lauriston*, 's több más megkülömböztetett érdemű Frantzia nagy emberek gyermekeik, mint mind ezek a' közelébb kijött *Monitörben* megnevezettek).

Ezen alkalmatossággal ilyen jegyzéseket adott ki egy Párisi más Ujság: — „Az ilyen jutalomadások' alkalmatosságával már ezerszer észre lehetett venni azt a' meszszenézést, mellyel a' mult időt a' jövővel mintegy össze köti a' Császár. Az országokat fundáló és újra formáló nagy ész, az állandóságra és megmaradásra néz minden tselekedeteivel. Kételkedésen kívül ezek közzé tartozik az a' gondolat is, hogy azon czeremonia által, mellyet a' Religió, mint a' fiuvávalófogadásnak valmelly nemét, szenté teszen, a' fiaknak jövődóbbéli bizontalan állapotokat, az ő atyjoknak ditsósséges emlékezeteknél fogva, erős fundamentomra helyheztesse. Melyik fog ezen gyermekek közzül, kiknek leg előbbször is nagy példák fognak szemeikbe tűnni, kiket mintegy maga a' Császár vezérlett-bé az életre, valaha elfelejtkezhetni arról, hogy az ő életek, a' Fejedelemé és a' hazáé legyen! Ki láthatja-el előre, hogy még valaha egy ilyen visszaemlekezés, mitsoda lelkesülésre szolgálhat élesztőül!

Nagy Britannia.

A' Londoni külömbkülömb ujságlevelekben ezek irattatnak:

A' Lisbonából ma reggel érkezett posta által hozatott tudósítások (így szoll a' Statesman Oktob. 22-dikén) Oktober 14-dikéig terjednek. Ezek szerént nem kevés felindulást okozott Lisbonában az, hogy Lord Wellington Torres-Ved-

rásig vissza vonta magát. E' természet szerint kedvetlen dolog, annyival is inkább, minthogy az ott lévő Anglus hajós sereg' vezére Admirális Berkeley hivatalosan tudtára adatta a' kereskedőknek, kiknél halmazva áll a' sok árúportéka, hogy ő abban az esetben, ha t. i. futásra kerülne a' dolog, telyességgel nem juttathatna nékiékszallító hajókat, minthogy telyességgel nintsen több, mint a' mennyi a' fegyveres seregeknek kívántatni fog. Azt erőssítik, hogy Lord Wellington most éppen abba a' tanyába fészkelte-bé seregeit, mellyet mindenkör a' leg keményebbnek erőssített lenni, és hogy azon iparkodik, ő maga, hogy Massenát arra vegye, hogy őtet ezen fevésében tamadja-meg. Ezen tanya' két szárnyainak igen jó tamoszai vannak; a' balt a' tengernek, a' jobbat a' Tágus vize partjának vetette. Az ágyus tsajkák és a' Lineahajók nagy tsajkái ezen vizen felevezvén, részszerént az ellenségnek Villanova mellett fekvő balszárnyát nyughatatlankodtatják, részszerént pedig az Anglus armádia' jobb rásznyát fedezik. A' két ellenséges armádiák' számát még ma sem lehet bizonyosan tudni. Némelyek így adják azt elő: A' Wellington vezérlése alatt vannak 30 ezer Anglusok és Németek, és 35 ezer Portugallusok, hanem ezen utólsók között csak 20 ezer találtatik a' tsatázó tábornál; 15 ezer őrizeten fekszik külömbkülömb várakban. A' Frantzia armádia' számossága felől még bizontalanabbak a' hírek; némelyek 90 ezerre, mások csak 50 ezerre teszik annak számát. Massena három óra távolságra formált hadilineát a' miéink előtt. — A' Lisbonában kitudódott özszeesküvésnek 9 főbb tagjai megérkeztek

Portsmouthba, 4 aszszonyszemélyekkel és 3 tseléddel. — Október 13-dikán Massenának egy levelét fogták-el a' miéink, melyben a' van, hogy a' vezérlése alatt lévő seregek jó kedve, 's krumplija és kukuritzája bőséggel van. A' Busakoi tsata után egy Kurirt küldött Wellington Massenához, olyan alánlással, hogy a' hadi foglyokat adják vissza költsönösen egymásnak: de Massena nem fogadta-el ezen ajánlást. Beszél-lik, hogy ezen alkalmatossággal e'képpen szollott *Massena* a' Kurirhoz: *Hajáavalók a' Lord Wellington' iparkodásai; én el fogom érni a' magam cze-
lomat.* — Viszsa érkezvén a' Kurir az Anglus hadi száslásra, és előbeszéllvén hogy mit hal-
lott Massenától, így szollott Lord Wellington: *A' megeshetik, hogy Massena eléri célját; de
bizonnyal nem ebben az esztendőben.* — Marschal Junot és több más Frantzia fő tisztek, köszönté-
seket izenték ezen Kurirtól Lord Wellingtonnak.

Egy tisztnek levele szerént (így ír ugyan ezen Statesman Október' 23-dikán) a' melly Október' 13-dikán estve hagyta oda Lisabont, az Anglus armádia' fekvésén néminémű változás tétetett. A' fő hadi szállása volt Argudában Bucellástól egy óra távolságra; közép pontja Sebrale, bal szárnya Torres-Vedrás, jobb szárnya pedig Ahusera mellett a' Tágus partján állott. A' hadi linea hossza valami 5 órát tett. A' szélső csoportok között minden órában estek össze tsapások.

A' *Star* nevű Ujságban Oportói tudósítások jöttek-ki, mellyek szerént az ott lévő hajók pa-rantsolatot kaptak vólt Október 16-dikán, hogy evezzenek el onnét a' Vigói kikötőhelybe, mint-

hogy félni lehetett, hogy a' következő nap' bé-
szállanak oda a' Frantzia seregek.

A' *Kurir* nevű ugyantsak *Londoni Ujság* ar-
ról panaszkodott Oktober' 29-dikén, hogy a'
szelek a' Portugalliából jövő hajókkal még mind
ellenkeztvén, telyességgel ki nem elégitheti az új-
ságot-ohajtó közönség' kívánságát. Annyit írhat,
azt mondja, egy Dublini tudósítás után, hogy
Massena Oktober' 19-dikén vagy 20-dikán megtá-
madni szándékozott a' Wellington seregeit, és
hogy Lord *Henry Percy* a' Portugallus seregnél
egy szélső vigyázaton álló lovas tsoportot ve-
zérelvén, a' lova magát megbakolta, és sem elé-
sem hátra menni nem akarván az urát hadi fog-
ságba ejtette. — A' két ármadiák olyan közel
feküsznek Lisbonához, hogy minden nap' új hí-
rek érkeznek-meg. Az ott lévő hadi zörgéshez
semmi nintsen hasonló; tiszt, közember, ágyú,
bagázsias szekér, 's a' kétszersűltel terhelt öszvé-
rek, egymást érik. Az Anglus armádia hármas
sántzokkal vette körül magát. Lisbonába 50 Fran-
tziát hoztak-bé hadi fogságra.

Egyik a' Ministerekkel ellenkező részen lévő
Újságok között e'képpen okoskodik ugyantsak
Londonban: — „Semmi nem hasonlít ahoz a'
nyughatatlansághoz, mellyel a' Londoniak a' Por-
tugalliából jövő tudósításokat várták. Az a' ter-
hes állapot, melyben a' Wellington armádiája
van, méitó nyughatatlanságra indithat minden jó
gondolkodású Anglus hazafit. El nem titkolhat-
juk azt, hogy nekünk ezen armádiánknál több
most nintsen. Ha ezt elveszesztjük, a' várakban
és egyebütt imittamott őrizeten lévő tsoportok-
ból ugyan még egyet formálhatunk; de tsakugyan

ennél a' mostaninál találtatik a' virága minden seregeinknek ; ezt pedig pelda nélkül való veszedelmek fenyegetik. Azonban tegyük-fel, hogy győzedelmeskedhessék is Lord Wellington: mi haszna lehet annak? Megtarthatja-e' Portugalliát, ha elfoglalhatja is? Ha a' győzedelmeskedés által elfogy az armádiája: küldhetünk-e' mi az ő segittségére annyit, a' mennyivel annak ellene állhat, a' mit Napoleon a' Massena segittségére küldeni fog? Napoleon maga sem gondolhatna a' mi megrontásunkra bizonyosabb módot annál, mintha nekünk kétszer vagy háramszor egy esztendei táborozásban megengedné hogy győzedelmeskedjünk. Utóljára tsak armádiánknak maradványával kellene néki verekedni, a' melly egy tsata után szerentsésnek tartaná magát, ha bár mi kevés számmal hajóra ülhetne, és Angliába haza evezhetne.“

London, Oktober' 29-dikén. Az a' nagy összeesküvés, a' melly Lisbonában az Anglusok ellen fözöttetvén, már igen közel vólt a' kiütéshez, e'képpen jött világosságra: —“

„Egy Portugallus Kurir, a' ki Lisbonából az Anglus Generális Beresford hadi szállására küldetett levelekkel, midőn azon városba, a' hova küldettetett vala, megérkezett, azt egy Frantzia sereg által már elfoglaltatva találta. A' Frantzia Generális' eleibe vitettetvén, ez azt mondotta néki, hogy sem magát sem a' nálla lévő Anglus leveleket nem fogja semmi bántodás érní, ha ő (t. i. a' Portugallus Kurir) arra kötelezi magát, hogy bizonyos leveleket magához vévén Lisbonába viszi; sőt ha választ is hoz azokra, igen jó jutalmat fog kapni. Altal vévén a' Kurir ezen

leveleket, szerentsésen megérkezett az Anglus Generális szállására: de későtskére, melyre nézve foggatni kezdették, hogy hol késedelmezett? nem járt-e a' Frantzia hadi szálláson? Előbb mindent tagadott, hanem keményebben foggatván, és, hanemha mindent kivall, halállal is fenyegettetvén, végezetre mindent megvallott, és a' Frantzia leveleket is által adta. Generális Beresford megolvasta a' leveleket, még egyszer leiratta őket, és egy meghitt ember által Lisbonába küldötte azon emberekhez, a' kiknek szollottak, megparantsólván a' postának, hogy ha választ kap a' levelekre, azzal az Anglus hadi szállásra siessen vissza. Az ember jól eljárta a' dologba, 's így tudódott-ki az özszeesküvésnek egész minémüsége.

,,A' Frantzia Generális azt kívánta az elfogott levelekben azoktól, kikhez azok szollottak, hogy mind azokat a' házakat, mellyekben Anglusok laknak, jegyezzék-fel; hogy a' Frantziákhoz hűsséggel viseltető lakosokat özszehivatván, adjanak fegyvert nékiek; hogy az Anglus hajósereg közzé, egy kedvező szél' alkalmatosságával, mikor egy jó reggel a' tenger a' partról vissza foly, botsássának gyujtó hajókat. Váloszaikban mind ezeket megigérték az özszeesküvés' részesei. Hanem Generális Beresford minnyájokat, minekelötte még veszedelmes czélzásokat munkába vehették volna, meg fogatván, egy Fregátra fogságra vitette.

Orosz Birodalom.

Gróf *Gottorp* (a' Svétziai volt Király) Október 22-dikén Rigából egy 20 ágyus Anglus hajón London felé elevezett.